

8 oktober 2023

De inspiratie van Pax Christi De inspiratie van de Messiaanse vrede

Welkom

Ignace

In de vredesweek die zopas achter de rug is, willen we deze viering beginnen met een **acclamatie: “Waar mensen elkaar dragen”, p. 89.** We zingen echter: waar mensen elkaar in vrede dragen.

We zingen dit drie keer na mekaar.

We geven elkaar een teken van vrede.

Inleiding.

Ignace

In deze viering wil ik geen studiedienst houden over de vredesproblematiek. Het is een viering. Toch even een tikkeltje achtergrond.

We leven in benarde tijden.

Alhoewel sinds mensenheugenis overal ter wereld oorlog en strijd geleverd wordt, zijn we in Europa de gelukkige generatie waar geen gewapend conflict was sinds 1945. Tot nu. In 2021 werden we met onze neus gedrukt op een gewapend conflict in Europa door de inval van Rusland in Oekraïne.

Het stond in de sterren geschreven, zeggen vele analisten die op de hoogte zijn van de evolutie in de geesten van Poetin en gezellen.

Wij, als christenen, hebben onze mening over dit conflict.

Voor sommigen is Poetin de enige verantwoordelijke. Voor anderen liggen de bronnen van het conflict ook bij het Westen. Sommigen beweren dat Oekraïne zich niet hoefde te verdedigen. Het zou een gewapend conflict minder geweest zijn. Anderen zeggen dan weer, indien we Poetin niet tegenhouden gaat hij ongetwijfeld verder om alle Europese landen die grenzen aan Rusland onder de voet te lopen.

Met ons klein groepje in Jebron kunnen we geen oorlog tegenhouden. We kunnen ons wel laten leiden door een Bijbelse visie over vrede, een Pax Christi, om daar de inspiratie te zoeken voor onze houding.

Kruisteken

Lied: Vrede voor jou, hierheen gekomen, p. 65

Openingsgebed

Hilde

God, onze Heer,
schenk ons eenvoud van hart
en openheid van geest
om de boodschap van deze vredesavond
tot ons te laten komen.
Geef ons de kracht
om in de drukte van het alledaagse
te werken aan vrede rondom ons.
Geef ons de kracht en de wijsheid
om de wegen te kiezen van vrede en vrijheid,
om een juist inzicht te krijgen over de hangende conflicten
in onze hedendaagse wereld.
Wij vragen het U door Jezus uw geliefde Dienaar,
in de eenheid van de heilige Geest.
Amen.

Tekst

Ignace

Ik vond in het nieuwe boek van Tommy Wieringa, "Nirwana" deze beklijvende tekst. Het kan eventueel een begin zijn van het begrijpen wat oorlog is. Het is geen gemakkelijk te begrijpen tekst. Daarom heb ik hem ook afgedrukt, om later nog eens te lezen.

Hilde

Eeuwige groei, die immanente belofte van het kapitalisme, was niets anders dan verovering en verovering was niets anders dan verbranding.

Vuur, hitte, as, dat was de zuivere essentie van het kapitalistische model, en begeerte was zijn zuurstof.

"Monniken, alles brandt!! Roept Boeddha uit in zijn vuurpreek. "Alles brandt door het vuur van de begeerte, door het vuur van de haat, door het vuur van de begoocheling." Het brandt door geboorte, zegt hij, door ouderdom en dood, door zorgen, weeklagen, pijn en wanhoop. Bevrijd je door in alles de begeerte te

zien, dat is het begin van het eind van je lijden. Op de uitdoving van je begeerte en je lijden volgt weldadige koelte. Het antwoord op de heerschappij van het vuur is afwezigheid van vuur. Uitdoving. NIRWANA.

Ignace

Het is duidelijk: oorlog komt er door de hebzucht van mensen, door de begeerte om steeds meer te willen hebben, door de machtswellust van de wereldleiders. Er kan geen vrede zijn zonder rechtvaardigheid. Vrede, betrouwbaarheid en recht horen onlosmakelijk bij elkaar.

Dit geldt op wereldschaal, maar ook in het dagdagelijkse leven van mensen, in je buurt, in je gezin... steeds komen dezelfde elementen naar boven.

Vanuit de voorgaande tekst zoek ik een eerste lijn in de Bijbel, en ik vind psalm 72, in de vertaling van Oosterhuis.

Psalm 72.

Hilde

Er zou van godswege een koning,
Een koning komen – een koning!
Om orde te stellen op zaken:
onkreukbare rechtspraak voor allen,
opgetild de vernederden,
vreemdeling geëerbiedigd,
mensenrechten gewaarborgd.

Vrede de bergen de dalen
vrede het graan op de akker
schoven gerechtigheid, brood
op de planken van de armen.
Er zou een helper komen, een godmens –
arme, je schreeuwde om hulp,
nu is je helper gekomen.

Er zou, als dauw over de rozen,
genezing zijn voor de zieken,
grote schoonmaak van zielen,
vrijkoop van kostbaar bloed:
uittocht uit het slavenhuis

tirannen van hun tronen
een thuisland voor de ontheemden
een taal van vrede en hoop.

Er zou een gezalfde komen
op de rug van een ezeltje
overal heen waar mensen
worden geschonden – hij zou
hun wonden verbinden, hun ogen
doen op-lichten, hij zou
de wanhopigen zoeken:
hij zal ons zoeken en vinden.

Vrede de kopermijnen
vrede de olievelden
vrede de zwanenmeren
vrede de regenwouden
zou het worden godweet –
Vrede de naam van die koning,
Moge zijn koninkrijk bloeien!

vVede voor jou en voor jou
zou het worden en blijven
mensen tot rust gekomen
pleinen hemelse vrede,
amen zou het, ja amen.

Wij die dit zingen, wat zullen
wij hopen, huilen en smeken?
Kom toch haastige, vandaag nog
En dood zal niet meer zijn.

Daarom een vredeslied: Ik zoek een land, p. 64

Evangelietekst

Ignace

Op zoek naar de begintoon van “vrede” uitgesproken door Jezus kom ik terecht bij de Jezus die ons voorgesteld wordt door Johannes, eerst in hoofdstuk 14.

Hilde

Ik laat jullie vrede na:

Mijn vrede geef ik jullie, zoals de wereld die niet geven kan.

Maak je niet ongerust en verlies de moed niet.

Jullie hebben toch gehoord ,dat ik zei dat ik wegga bij jullie en bij jullie zal terugkomen?

Als jullie solidair waren met mij,

zouden jullie verheugd zijn dat ik naar de Vader ga.

Ik zal niet veel meer bespreken, samen met jullie,

Want de overste van de wereld is op komt.

Maar met mij heeft hij niets in handen.

En in hoofdstuk 20:

Als het al laat is

de eerste dag na de Sabbat

en de deuren gesloten zijn waar de leerlingen zijn

- Uit vrees voor de Judeeërs –

komt Jezus binnen en gaat in hun midden staan;

hij zegt tot hen: vrede voor u!

Zoals de Vader mij heeft uitgezonden

zo zend ik u uit!

Als hij dat gezegd heeft,

blaast hij hen toe en zegt tot hen:

Neemt in u op de heilige geest.

Acht dagen later zijn de leerlingen weer daarbinnen,

en Thomas was er bij.

Jezus komt binnen en gaat in hun midden staan en zegt:

vrede voor u!

Duiding

Ignace

In deze gemeenschap kan ik niets nieuws vertellen over de problematiek van oorlog en vrede. Ik kan daarom heel kort zijn wanneer ik de inspiratie van de Messiaanse vrede voorstel. Het is uit deze inspiratie dat Pax Christi bijna 80 jaar geleden geboren is.

Ik doe dit bij wijze van enkele bezinnende woorden en zinnen. We nemen ook de tijd om ieder woord te laten bezinken.

Pax Christi zoekt uiteraard de inspiratie uit de verhalen van Jezus. “Vrede zij u”

De eerste vrede is: vrede met jezelf. Kunnen loslaten van het vernietigend vuur in jezelf.

Dan de vrede met je huisgenoten, met je kinderen en je kleinkinderen. En de vrede, vriendschap en liefde met je uitgebreider familie.

Onlosmakelijk verbonden met vrede voor je medemens is “dienstbaarheid”. Dienstbaarheid zoals het beeld van de voetwassing op het Laatste Avondmaal, en de barmhartige Samaritaan.

Dienstbaarheid in breken en delen van brood. Niet alleen een rituele breking, maar ook effectief, door hulp en steun in allerlei maatschappelijke vormen.

Dan oprecht op zoek naar “waarheid”. Niet het “fake news” volgen.

Blijven ijveren naar recht en rechtvaardigheid voor alle mensen, en die bewegingen steunen die hiervoor ijveren.

Inzake de grote oorlogen die momenteel wereldwijd woeden: de intellectuele arbeid om steeds op zoek te gaan naar de oorzaken en de gevolgen. En de bereidheid om te luisteren naar de argumenten, ook van mensen met een andere visie.

Als het gaat over politiek: de juiste politieke partij kiezen. Het is de partij die naar jouw kennis en gevoel het verste gaat in het zoeken naar vrede.

Toch ook in deze viering een drietal bekende voorbeelden van voorvechters voor vrede...

Deze week, 150 jaar geleden, werd Mahatma Gandhi geboren. De vader van het geweldloos verzet tegen onrecht, uitbuiting, oorlog. Als Hindu ziet hij Jezus Christus als een van de grote religieuze leraren uit de wereldgeschiedenis. Hij heeft hem leren kennen als voorbeeld van geweldloosheid en liefde voor de armen. Omwille van zijn keuze tot geweldloos verzet werd hij vermoord op 30 januari 1948, 75 jaar geleden.

Vrijdag werd de Nobelprijs van de vrede uitgereikt aan Narges Mohammadi. Als Iraanse kwam ze geweldloos op voor vrouwenrechten in Iran. Zij werd opgepakt en in de gevangenis opgesloten waar zij haar bevrijdend werk voortzet bij haar medegevangenen. Het is meer dan acht jaar geleden dat ze haar kinderen nog zag.

Wie vanuit een andere hoek de Nobelprijs voor de vrede zou verdienen is Luc Vankrunkelsven, gestorven op 15 september in Brazilië. Vanuit zijn evangelische beweging streefde hij naar vrede voor de Braziliaanse boer. Hij bracht mensen samen, in Brazilië, maar ook hier bij Wervel. Hij was een vredevolle man van verbinding. Iemand die zonder teveel woorden een diepe indruk maakte.

Ik stel voor dat we aan hem en aan alle vredesmensen een eerbetoon geven door de acclamatie: **Ga tot de einden der aarde...., p. 39**

Mandjes en mededelingen

Vrije voorbeden

Met acclamatie: Waar mensen samen vrede bouwen, p. 86

Tafelgebed 27

Onze Vader, p. 83

Bezinningstekst

Hilde

Liefde, vrede en vriendschap
zijn als een rivier die een stroom wordt.
Als een waterdruppel die een zee wordt.
Als een drijfje dat een tros wordt.
Als een gletsjer die een waterval wordt,
Als een ster die een melkweg wordt,
Als de as die een vulkaan wordt.

Zij hebben dezelfde verwachtingen,
hetzelfde geloof.

Waar de ander belangrijker wordt
dan jijzelf, daar is liefde, vrede en vriendschap

Slotgebed

Ignace

Gij hebt ons tot vrijheid, liefde en vrede geroepen.
Dat wij die vrijheid niet misbruiken
Om in het wilde weg,
ieder zijn eigen gang te gaan.
Gij die het woord tot ons gesproken hebt
dat onze ziel vervult,
wees vuur in ons
wees goede wil in ons;
dat wij naar wegen van vrede zoeken
om zo elkaar van dienst te zijn.
doe ons afgekeerd zijn van geweld,
dat wij verzoening stichten,
vriendschap sluiten.
Dat recht en vrede
in ons midden wonen.
Woon in ons in eeuwigheid.

Slotlied

Lied aan het licht, p. 71

Zending en zegening

Ignace

Op het einde van deze viering
Wensen wij aan elkaar
in de veelheid van onze tijd
Vooral de bekoring
om ons naar het goede te keren.
Zoek niet te ver.
zelfs het licht van een ster
of het lied van een vogel
of een wintertak is een teken van hoop
op nieuwe vrede.

En dat wij elkaar zegenen en dat wij gezegend worden...

Nog een fijne zondag u toegewinst, en een boeiende werkweek!

Viering Jebron, 8 oktober De liederen

Welkomstwoord met de acclamatie:

Waar mensen elkaar in vrede dragen, p. 89.

We zingen dit drie maal na mekaar.

Na het kruisteken:

Lied: Vrede voor jou, hierheen gekomen, p. 65

Na psalm 72

Daarom een vredeslied: Ik zoek een land, p. 64

Vrije voorbeden

Met acclamatie: Waar mensen samen vrede bouwen, p. 86

Onze Vader, p. 83

Slotlied na het slotgebed

Lied aan het licht, p. 71